

PRIJSVRAAG

Als je deze krant goed hebt gelezen, kun je de vragen vast beantwoorden. De eerste letters van elk antwoord vormen samen een woord. Je moet ze nog wel in de goede volgorde zetten. Dit woord is de oplossing en dat kun je (op een briefkaart) sturen naar:

Missio
Postbus 93140
2509 AC Den Haag

Of via de e-mail:
missio@missio.nl (vergeet niet je naam en adres erbij te zetten!)

Je kunt insturen tot 1 november 2010. Onder de inzenders van de goede oplossing verloten wij: 25 x het boek "Veelkleurig licht; verhalen uit het wereldwijde christendom." In dit boek staan prachtig geïllustreerde (voorlees)verhalen uit alle delen van de wereld. Ze vertellen over mensen, groot en klein, die het voorbeeld van Jezus navolgen op hun eigen manier.

1. In welk werelddeel ligt Ethiopië?
2. Wat is de naam van de oudste mens?
3. Bij welke kerk horen de meeste christenen?
4. Wat is de oudste stad van Ethiopië?
5. Waarom moesten de monniken 's nachts opstaan?
6. Wat is de tweede grote godsdienst van het land?
7. Hoe noemde keizer Haile Selassie zichzelf?
8. Hoe heet de koning die twaalf kerken bouwde?

KATHOLIEKE KERK

Katholieken zijn er maar weinig in Ethiopië, één op de honderd. Maar zij doen veel goed werk voor de ontwikkeling van het land, vooral op het gebied van drinkwater en de landbouw. Ze zorgen ook voor een goede toekomst van de vele kinderen en jongeren. Dat doen ze door gratis onderwijs te geven, zodat er een einde kan komen aan kinderarbeid. Straatkinderen krijgen een plek om veilig te wonen in een tehuis van zusters. De zusters zorgen ook voor de zieke kinderen en kinderen die een handicap hebben. Ook gaan kerkmensen naar de scholen om kinderen te vertellen hoe ze gezond moeten leven, zodat ze bijvoorbeeld geen aids krijgen. Zondags gaan veel katholieken, net als bij ons naar de kerk. En daar hebben ze net als bij ons ook misdienaars, zoals je op de foto kunt zien.

KOFFIE HELPT BIDDEN

Koffie is een belangrijk exportproduct van Ethiopië. Er bestaat een leuk verhaal over de 'uitvinding' van koffie.

De monniken van het klooster moesten 's nachts opstaan om te bidden. Maar dat viel niet mee. De meesten vielen onder het bidden weer in slaap. Daar moest de abt (de leider van het klooster) een oplossing voor vinden. Hij had gehoord dat de geiten van geitenhoeder Kaldi wel héél vrolijk en levendig waren als ze de rode bessen van een struik hadden gegeten. De abt wilde dat wel eens uitproberen. Hij schonk kokend water op de bessen en dronk vervolgens de vloeistof. Hij merkte dat hij zelf ook wakker en helder werd. Niemand wist toen nog dat dit door de stof cafeïne kwam. De abt gaf het aan zijn monniken. Zo bleven ze zonder moeite wakker als het tijd was om te bidden.

missio

Deze krant is een uitgave van Missio in het kader van Wereldmissiemaand 2010.

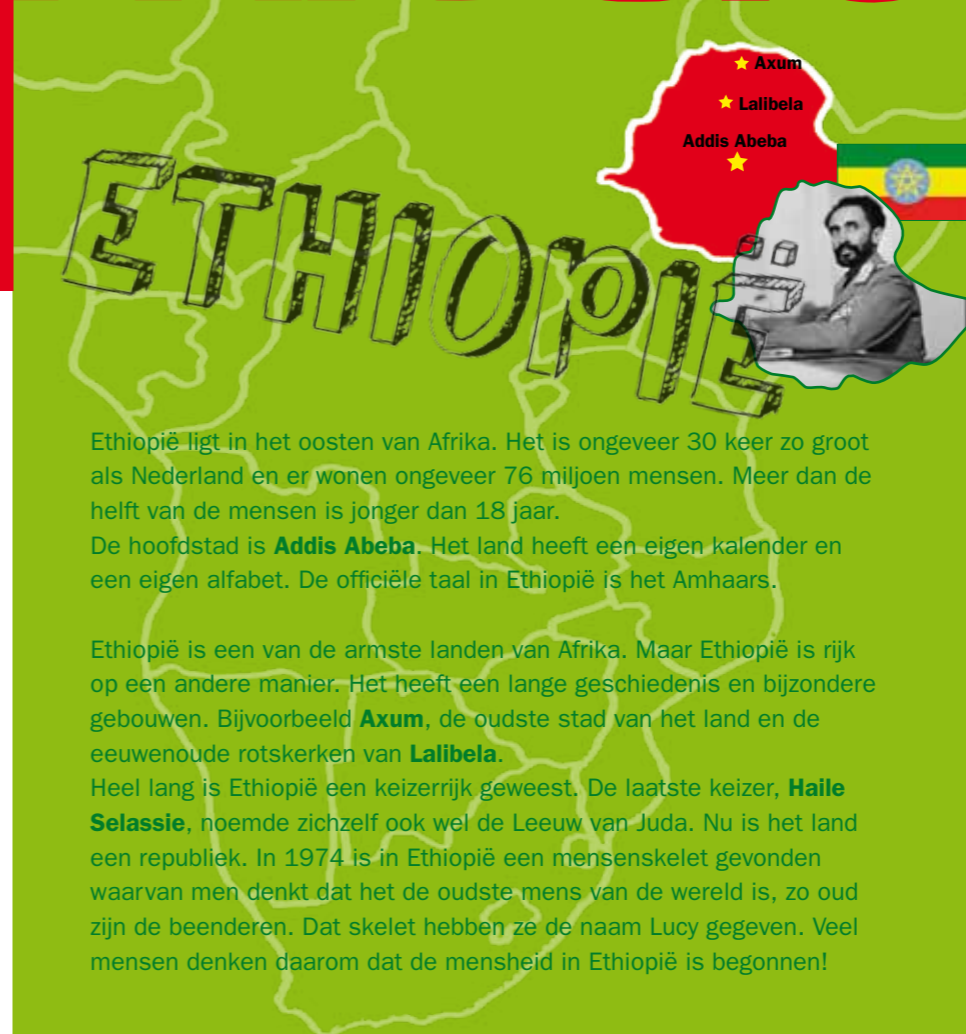
Missio, Den Haag
Postbus 93140, 2509 AC Den Haag
T 070 304 74 44 E missio@missio.nl
I www.klap.net www.missio.nl

Wereldmissiedag van de kinderen Giro 11020

In Woord en Daad duurzaam investeren

missio KINDERKRANT

Ethiopië ligt in het oosten van Afrika. Het is ongeveer 30 keer zo groot als Nederland en er wonen ongeveer 76 miljoen mensen. Meer dan de helft van de mensen is jonger dan 18 jaar.

De hoofdstad is **Addis Abeba**. Het land heeft een eigen kalender en een eigen alfabet. De officiële taal in Ethiopië is het Amhaars.

Ethiopië is een van de armste landen van Afrika. Maar Ethiopië is rijk op een andere manier. Het heeft een lange geschiedenis en bijzondere gebouwen. Bijvoorbeeld **Axum**, de oudste stad van het land en de eeuwenoude rotskerken van **Lalibela**.

Heel lang is Ethiopië een keizerrijk geweest. De laatste keizer, **Haile Selassie**, noemde zichzelf ook wel de Leeuw van Juda. Nu is het land een republiek. In 1974 is in Ethiopië een mensenskelet gevonden waarvan men denkt dat het de oudste mens van de wereld is, zo oud zijn de beenderen. Dat skelet hebben ze de naam Lucy gegeven. Veel mensen denken daarom dat de mensheid in Ethiopië is begonnen!

WAT IS WERELDMISSIEDAG VAN DE KINDEREN?

Op de eerste zondag van oktober vieren we in de katholieke kerk Wereldmissiedag van de kinderen. Dit jaar is dat op 3 oktober. Overal ter wereld helpen kinderen andere kinderen. Dat doen ze door bijvoorbeeld van

hun zakgeld een beetje opzij te leggen of in het spaarzakje van Missio te doen. Dit jaar helpen we de kinderen in Ethiopië. In deze krant kun je lezen over Ethiopië, over hoe de mensen daar leven en naar de kerk gaan. Er staan ook verhalen in en een prijsvraag waarmee je een leuke prijs kunt winnen.

Wil je meer weten? Kijk dan op onze website:
www.klap.net

Voor gezinsviering en kinderwoorddienst:
www.missio.nl

HONGER

de boeren een behoorlijke oogst. Alleen is het vaak moeilijk het overschot van het vruchtbare deel van Ethiopië naar het droge deel te transporteren. Of om het op te slaan in grote silo's voor tijden van nood. Boeren kunnen hun land ook niet via waterkanaaltjes bevoeieren. Daarvoor zijn de heuvels te grillig en te steil. Jammer, want het land is rijk aan water. Niet minder dan veertien grote rivieren stromen door het land.

Vaak denken mensen bij Ethiopië meteen aan de hongersnoden die regelmatig voorkomen en waardoor veel mensen sterven.

Toch vinden Ethiopiërs het niet fijn als hun land alleen bekend staat als een land van honger. In sommige gebieden van het land heerst droogte. In andere delen hebben

Er wordt hard aan gewerkt om te zorgen dat iedereen in het land genoeg te eten heeft. De regering heeft speciale voedselprogramma's en ook mensen van de katholieke kerk helpen mee. Maar nog steeds moet er ieder jaar noodhulp worden gegeven, bijvoorbeeld graan. *

School

In Ethiopië zijn te weinig mensen met een goede opleiding. En Ethiopiërs met veel kennis gaan naar het buitenland. Veel openbare scholen hebben geen bibliotheek. Soms betaalt een rijke particuliere school een rijdende 'ezelkar-bieb'. Zo'n kar vol boeken gaat de arme scholen langs en blijft een tijdje staan op de speelplaats. Je kunt er een boek en een krukje lenen en een tijdje naast de kar blijven lezen.

Veel kinderen in Ethiopië gaan graag naar school, maar soms zeggen hun ouders dat ze beter kunnen werken. Anders is er thuis niks te eten. Dus spijbelen de leerlingen en zoeken klusjes op de markt: sjouwen, water vervoeren, iets verkopen. De kinderen van nomaden moeten met hun ouders en het vee mee. Van plek naar plek. Naar school gaan lukt dan niet. *

ZIEK EN GEZOND

Aids

Er zijn in Ethiopië veel weeskinderen. Alleen al meer dan een miljoen doordat hun ouders aan aids zijn gestorven. Sommige kinderen vinden onderdak bij familie, anderen zwerven op straat en moeten voor zichzelf zorgen. Ook zijn er zo'n 150.000 kinderen die zelf aids hebben.

Straatkinderen

In de grote steden van Ethiopië leven ruim 100.000 straatkinderen. Het worden er steeds meer. De meesten komen van het platteland. Ze verlaten hun dorp vanwege de oorlog, de droogte, armoede of omdat hun ouders gaan scheiden of aan aids gestorven zijn. Ze bedelen of ze proberen geld te verdienen met schoenpoetsen of kauwgom verkopen. *

BIJBELVERHAAL

Wist je dat Ethiopië ook al voorkomt in de bijbel? Als een van de apostelen op reis is ontmoet hij een hoge Ethiopische bediende van de koningin. Je kunt dit verhaal lezen in het boek *Handelingen van de apostelen* in hoofdstuk 8, vers 26 – 40.

In de volgende kinderbijbels kun je het verhaal ook vinden:

- D.A. Cramer-Schaap en Annemarie van Haeringen, *Bijbelse verhalen voor jonge kinderen*: 'Toen begreep hij het', pagina 376-381.
- Hanna van Dorssen (red.), *Het hoogste Woord*: 'Begrijpt u wat u leest?', pagina 263-266.
- Baukje Offringa, *Op Weg*: 'Filippus en de man uit Ethiopië', pagina 278-279.

GODSDIENST

De meeste mensen in Ethiopië zijn christen. Het christendom kwam eerder in Ethiopië (al in de 4e eeuw na Christus) dan bij ons in Nederland. De meeste christenen horen bij de Ethiopisch-Orthodoxe Kerk. Hun kerkgebouwen zijn bijna altijd rond. In elke kerk vind je een kopie van de Ark van het Verbond. Men gelooft dat de echte Ark van het Verbond bewaard wordt op een geheime plek in Axum, de oudste stad van Ethiopië. In die Ark van het Verbond liggen de Tien Geboden die Mozes van God heeft gekregen. Er zijn niet veel katholieken in Ethiopië, de rooms-katholieke kerk is er maar klein. De islam is de tweede grote godsdienst in Ethiopië.

VERHAAL

KONING Lalibela

Kinderen in Lalibela kennen allemaal het verhaal van koning Lalibela. Vlak na zijn geboorte zwerfde er een wolk bijen boven zijn wiegje. Zijn moeder zag de bijen als een voorteken. Het waren, zo dacht zij, de soldaten die hem later zouden dienen. Ze noemde haar zoon daarom Lalibela, dat betekent: 'de bijen erkennen zijn heerschappij'. Lalibela's broer was jaloers op hem. Hij deed gif in zijn eten. Lalibela raakte in een dodenslaap, een soort coma. Hij werd door engelen naar de hemel gedragen. Daar beval God hem kerken te bouwen zoals niemand die ooit gezien had. Eenmaal terug op aarde deed zijn broer afstand van de troon en werd Lalibela koning. Hij begon in razend tempo twaalf kerken te bouwen. 's Nachts namen de engelen het werk over.

In twaalf dagen voltooidde Lalibela zijn werk. Het werd een wereldwonder, want hij gebruikte geen cement, geen hout en geen steen. Alle kerken werden namelijk uitgehouwen uit de rotsen in de vulkanische grond. De inwoners van Lalibela zijn er trots op. En de boeren in de naaste omgeving houden nog steeds graag bijen. *